
Kyrkomötet
Ekonomiutskottets betänkande 2019:1

Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2019:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022. Här behandlas även motion 2019:7 Uppdrag inom ansvaret för begravningsverksamheten, motion 2019:38 Ökade resurser till Svenska kyrkan i utlandet och motion 2019:44 Svenska kyrkan i utlandet.

Utskottet ställer sig bakom kyrkostyrelsens förslag om verksamhetsinriktning, kostnadsram för 2020 och planeringsramar för 2021–2022. Utöver detta föreslår utskottet att medel utöver kostnadsram ställs till kyrkostyrelsens förfogande till arbete med asylsökande och flyktingar för 2020 med 25 miljoner kronor. Dessutom föreslår utskottet att medel utöver kostnads- och planeringsramar för perioden 2020–2022 ställs till kyrkostyrelsens förfogande inom programmet Social hållbarhet fokus Tillit och demokrati 2020–2023 med sammanlagt 6 miljoner kronor.

Motion 2019:7 föreslår att kyrkostyrelsen får i uppdrag att ge Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation ett fortsatt uppdrag till råd och konsultation inom begravningsverksamheten. Utskottet menar att det inte torde vara aktuellt för kyrkomötet att nu verka för en annan riktning i hanteringen av begravningsfrågorna på nationell nivå än den riktning som kyrkostyrelsen, till följd av kyrkomötets beslut från 2017, nu slagit in på. Utskottet föreslår därför att motionen avslås.

Motion 2019:38 föreslår att kostnadsramarna för utlandskyrkans personal för 2020 och 2021 återställs i förhållande till skrivelsens förslag till de nivåer som motsvarar de planeringsramar för 2020 och 2021 som 2018 års kyrkomöte beslutade om. Samma förslag lämnas även i motion 2019:44, men utöver detta föreslås i den senare motionen även att medel om sammanlagt 12 miljoner kronor tillförs utlandskyrkan för 2020 och 2021 till att täcka de extra utgifter som uppkommer till följd av den genomlysning av verksamheten som nu görs. Utskottet menar att ett återställande av föregående års planeringsramar, sett utifrån aktuella ekonomiska förutsättningar, inte är rätt väg att gå. Däremot ser utskottet behov av att grundläggande aspekter av utlandsverksamheten analyseras, så att uppdraget för Svenska kyrkan i utlandet tydliggörs. Utskottet föreslår därför att båda motionerna 2019:38 och 2019:44 i sin helhet avslås. Samtidigt föreslår utskottet med anledning av motionerna att medel utöver kostnads- och planeringsram för åren 2020–2021 om sammanlagt 12 miljoner kronor ställs till kyrkostyrelsens förfogande till arbete med verksamhet och verksamhetsplanering inom utlandskyrkan.

Till betänkandet finns en reservation och en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. fastställa inriktning för verksamheten på nationell nivå,
2. fastställa kostnadsram för 2020 till 3 143 miljoner kronor,
3. medge planeringsram för 2021 till 3 140 miljoner kronor,
4. medge planeringsram för 2022 till 3 059 miljoner kronor,
5. avslå motion 2019:7,
6. avslå motion 2019:38 punkt 1,
7. avslå motion 2019:38 punkt 2,
8. avslå motion 2019:44 punkt 1,
9. avslå motion 2019:44 punkt 2,
10. med anledning av motion 2019:38 och 2019:44 utöver kostnadsram bevilja 6 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för arbete med verksamhet och verksamhetsplanering (inkl. kriterier) inom utlandskyrkan att användas 2020,
11. med anledning av motion 2019:38 och 2019:44 utöver planeringsram bevilja 6 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för arbete med verksamhet och verksamhetsplanering (inkl. kriterier) inom utlandskyrkan att användas 2021,
12. utöver kostnadsram bevilja 25 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för arbetet med flyktingar och asylsökande att användas 2020,
13. utöver kostnadsram bevilja 2 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för säkerställande av medel till verksamhetskostnader inom programmet Social hållbarhet fokus Tillit och demokrati 2020–2023 att användas 2020,
14. utöver planeringsram bevilja 2 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för säkerställande av medel till verksamhetskostnader inom programmet Social hållbarhet fokus Tillit och demokrati 2020–2023 att användas 2021,
15. utöver planeringsram bevilja 2 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för säkerställande av medel till verksamhetskostnader inom programmet Social hållbarhet fokus Tillit och demokrati 2020–2023 att användas 2022.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2019:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022

Kyrkomötet beslutar att

1. fastställa inriktning för verksamheten på nationell nivå,
2. fastställa kostnadsram för 2020 till 3 143 miljoner kronor,
3. medge planeringsram för 2021 till 3 140 miljoner kronor,
4. medge planeringsram för 2022 till 3 059 miljoner kronor.

Motionernas förslag

Motion 2019:7 av Agne Arnesson, Uppdrag inom ansvaret för begravningsverksamheten

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ge Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation ett fortsatt uppdrag till råd och konsultation inom begravningsverksamheten.

Motion 2019:38 av Anette Nordgren m.fl., Ökade resurser till Svenska kyrkan i utlandet

E 2019:1

Kyrkomötet beslutar att

1. återställa kostnadsramen 2020 för utlandskyrkans personal till 74 miljoner kronor, i enlighet med den av kyrkomötet 2018 beslutade planeringsramen.
2. återställa kostnadsramen 2021 för utlandskyrkans personal till 75 miljoner kronor, i enlighet med den av kyrkomötet 2018 beslutade planeringsramen.

Motion 2019:44 av Hans-Olof Andrén m.fl., Svenska kyrkan i utlandet

Kyrkomötet beslutar att

1. fastställa kostnadsram för 2020 till 3 155 miljoner kronor, varvid kostnadsramen för utlandskyrkans personal ska vara 74 miljoner kronor och en kostnadsram om 6 miljoner kronor tillförs utlandskyrkan för att bidra till att täcka de extra utgifter som uppkommer till följd av den genomlysning och omställning av verksamheten som nu sker,
2. medge planeringsram för 2021 till 3 151 miljoner kronor, varvid planeringsramen för utlandskyrkans personal ska vara 75 miljoner kronor och en planeringsram om 6 miljoner kronor tillförs utlandskyrkan för att bidra till att täcka de extra utgifter som uppkommer till följd av den genomlysning och omställning av verksamheten som nu sker.

Yttrande från andra utskott

Ekonomiutskottet har inbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen, då med inriktning på synpunkter på för respektive utskott relevanta delar avseende verksamhetens inriktning. Yttranden med anledning av detta har inkommit från Kyrkolivsutskottet (Kl 2019:1y, *bilaga 1*), Gudstjänstutskottet (G 2019:1y, *bilaga 2*), Organisationsutskottet (O 2019:1y, *bilaga 3*) och Samhälls- och kulturutskottet (SK 2019:1y, *bilaga 4*).

Ekonomiutskottet har även inbjudit Ekumenikutskottet och Organisationsutskottet att yttra sig över motion 2019:38 Ökade resurser till Svenska kyrkan i utlandet och motion 2019:44 Svenska kyrkan i utlandet. Yttrande med anledning av detta har inkommit från Ekumenikutskottet (Eu 2019:2y, *bilaga 5*) och Organisationsutskottet, som här har yttrat sig i samma yttrande som avser skrivelsen enligt ovan (O 2019:1y, *bilaga 3*).

Som en del av utskottets beredning har utskottet tagit del av nämnda yttranden från andra utskott.

Bakgrund

Enligt 51 kap. 4–5 §§ kyrkoordningen ska den nationella nivån varje år upprätta en budget för nästa budgetår. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret, samt en plan för ekonomin under en period av tre år.

Skrivelsens innehåll och indelning

Mot bakgrund av ovanstående har kyrkostyrelsen i skrivelsen lämnat förslag till inriktning för verksamheten, kostnadsram för 2020 samt planeringsramar för 2021 och 2022.

Skrivelsen är indelad i följande delar. I *Att räcka evangelium genom ord och handling* ges en teologisk bakgrund till innehållet i skrivelsen. I *Kyrkostyrelsens upp-*

drag redovisas den nationella nivåns uppgifter, som leds och samordnas av kyrkostyrelsen. I *Skrivelsens struktur* finns övergripande information och läsanvisningar. I *Utmaningar utifrån omvärldsbeskrivning* redovisas de utmaningar kyrkostyrelsen ser utifrån genomförd omvärldsbeskrivning i Sverige och internationellt. I *Kyrkostyrelsens långsiktiga målbilder 2030* beskrivs kyrkostyrelsens ambitioner på längre sikt och vilka verksamheter som behöver bedrivas under planeringsperioden för att bidra till uppfyllnad av dessa målbilder. I *Ekonomi* redovisas och kommenteras ekonomin för den nationella nivån i sin helhet och förslagen till kostnadsram 2020 och planeringsramar 2021–2022. Dessutom redovisas här en kassaflödesbudget för åren 2020–2022. *Bilaga 1* innehåller den omvärldsbeskrivning som ligger till grund för kyrkostyrelsens verksamhetsinriktning och målbilder. *Bilaga 2* ger information om kyrkostyrelsens kansli.

Kyrkostyrelsens förslag

Av skrivelsen framgår att huvuddelen av planeringsperiodens budget omsluter löpande åtaganden och verksamhetskostnader. Antingen är ansvaret reglerat i kyrkoordningen eller så är arbetet på annat sätt av stor betydelse för Svenska kyrkans verksamhet. Enbart en mindre del utgör utrymme för särskilda prioriteringar.

Förslag till verksamhetsinriktning för perioden 2020–2022 redovisas utifrån ambitioner som kyrkostyrelsen har på längre sikt. De utmaningar som kyrkostyrelsen identifierat utifrån den omvärldsbeskrivning som framgår av bilaga 1 till skrivelsen, ligger till grund för följande långsiktiga målbilder:

1. År 2030 har vi stärkt förmågan att bidra till ett församlingsliv som möter samtidens utmaningar.
2. År 2030 finns ett stärkt engagemang i Svenska kyrkan för ett hållbart samhälle i Sverige och i världen.
3. År 2030 finns effektiv styrning, administration och förvaltning i Svenska kyrkan, så att församlingarna kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag.

Omvärldsbeskrivningen i skrivelsens bilaga 1 har inte föranlett kyrkostyrelsen att i denna skrivelse ändra målbilderna jämfört med föregående års skrivelse, men däremot har styrelsen identifierat ett par nya utmaningar mot bakgrund av den uppdaterade omvärldsbeskrivningen. Detta bl. a. med anledning av att hoten mot demokratin har förstärkts och att den ekonomiska osäkerheten nu ökar på grund av att prognoserna, efter några år med hög ekonomisk tillväxt, nu skrivs ned.

Kopplat till varje målbild finns ett eller flera delmål som ligger till grund för planering, genomförande och uppföljning i den samlade verksamheten under planeringsperioden. I anslutning till varje delmål finns insatser angivna, som ska genomföras för att leda mot uppfyllnad av målbilden.

Verksamheten på nationell nivå bedrivs inom följande elva verksamhetsområden:

- ◆ Stödja utveckling av församlingslivet
- ◆ Utbilda för tjänst i Svenska kyrkan
- ◆ Bidra till samhällsutvecklingen
- ◆ Värna och utveckla relationer med kyrkans omvärld
- ◆ Samordna och utveckla internationell mission och diakoni
- ◆ Hållbarhet
- ◆ Stödja och utveckla administration och förvaltning
- ◆ Styrning och ledning
- ◆ Reglera inomkyrkligt

- ◆ Utjämning och finansförvaltning
- ◆ Internt stöd

De första sju verksamhetsområdena som nämnts ovan har en direkt koppling till de långsiktiga målbilderna, medan verksamheterna inom de fyra sista områdena indirekt bidrar till målbildernas uppfyllnad. Hållbarhet redovisas i årets skrivelse för första gången som ett eget verksamhetsområde.

Mot bakgrund av uppdaterad intäktsprognos, som pekar på svag utveckling av kyrkoavgiften under kommande år, har kyrkostyrelsen i årets skrivelse intensifierat arbetet med kostnadsanpassning och effektivisering av verksamheten. Kostnadsanpassningarna finns både inom personalområdet och inom externa kostnader som exempelvis konsulter, resor och trycksaker. Kyrkostyrelsen menar att för att den nationella nivån ska ha en långsiktig hållbar ekonomi bör den löpande verksamheten finansieras av avgiften för gemensam verksamhet (sjuöringen), medan särskilda insatser finansieras av det gemensamma kapitalet. Därför avser kyrkostyrelsen att i kommande skrivelser fortsätta arbetet med kostnadsanpassningar.

Jämfört med föregående års skrivelse är kostnaderna på totalnivån oförändrade för år 2020 och 36 miljoner kronor lägre för år 2021. Planerade kostnader för år 2022 är enligt skrivelsen 81 miljoner kronor lägre jämfört med 2021. Samtidigt med detta finns kostnader för enskilda satsningar med i årets skrivelse som inte fanns med i föregående års skrivelse. Dels 25 miljoner kronor årligen 2020–2022 under verksamhetsområde *Hållbarhet* för att möta kyrkomötets uppdrag från 2018 (KmSkr 2018:13) att verka för ett nationellt program för klimatstrategier. Utöver detta planeras i årets skrivelse under verksamhetsområdet *Stödja och utveckla administration och förvaltning* en satsning på digitaliserad arbetsplats med 35 miljoner kronor 2020, 40 miljoner kronor 2021 och 20 miljoner kronor 2022.

Slutligen har kyrkostyrelsen, som ett resultat av dialog med stiftens, som målsättning att etablera ett gemensamt lönecenter för hela Svenska kyrkan på lämplig plats i landet med verksamhetsstart den 1 januari 2022.

Motion 2019:7 Uppdrag inom ansvaret för begravningsverksamheten

Bakgrund

Kyrkomötet gav 2015 kyrkostyrelsen i uppdrag att klargöra hur frågorna om tillsyn och samordning av begravningsverksamheten ska hanteras. Detta efter att dåvarande Kyrkorättsutskottet i betänkandet Kr 2015:2 behandlat tre olika motioner med koppling till begravningsverksamheten. Kyrkorättsutskottet konstaterade att det finns behov av en tydligare struktur och ledning inom området, att det är angeläget att det inom Svenska kyrkan finns ett övergripande ansvar i dessa frågor och att oklarheterna vad gäller tillsyns- och samordningsfrågorna behövde utredas. Detsamma gällde, enligt utskottet, vilken roll och vilket ansvar Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation (SKAO) ska ha i sammanhanget.

Kyrkostyrelsen återkom i frågan till kyrkomötet 2017 via skrivelsen KsSkr 2017:5 Begravningsverksamheten, som innehöll ett antal förslag till ändringar i kyrkoordningen inom området. I skrivelsen föreslogs att varje församling och pastorat som är huvudman för begravningsverksamheten, genom beslut i kyrkofullmäktige, ska fastställa riktlinjer för hur begravningsverksamheten ska vara utformad. Detta med syftet att stärka och tydliggöra församlingarnas och pastoratens arbete med utförandet av uppdraget som huvudmän. I skrivelsen fanns även förslag till ändringar i kyrkoordningen som tydliggör att det hör till stiftets uppgifter att ha tillsyn över hur församlingars och pastorats uppdrag som huvudmän för begravningsverksamheten fullgörs. Slutligen fanns i skrivelsen förslag om att det, genom tillägg i kyrkoordningens

bestämmelser om kyrkostyrelsens uppdrag, tydliggörs att kyrkostyrelsen svarar för övergripande frågor avseende begravningsverksamheten. Vilka konkreta arbetsuppgifter det senare skulle innebära togs inte upp i skrivelsen, eftersom det fanns behov av ytterligare beredning i frågan. Däremot nämndes i skrivelsen att kyrkostyrelsen planerade genomföra överläggningar i frågan med SKAO och Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF). Kyrkomötet beslutade i enlighet med förslagen i kyrkostyrelsens skrivelse.

Under 2018 förde kyrkostyrelsen samtal med SKAO om en successiv övergång av rådgivningsverksamheten inom begravningsområdet från SKAO till kyrkokansliet. Vidare beslöt kyrkostyrelsen i december 2018, efter överenskommelse med SKAO och SKKF, att avskaffa dåvarande Rådet för begravningsfrågor. Frågan om överföring av rådgivningsverksamheten lyftes enligt uppgift i SKAO:s styrelse den 4–5 februari 2019, varpå SKAO återkopplade att styrelsen ville behålla denna verksamhet hos SKAO. Den 20 februari 2019 beslöt kyrkostyrelsen, som ett led i fullgörandet av styrelsens ansvar för övergripande frågor gällande begravningsverksamheten, att uppdra till generalsekreteraren att påbörja uppbyggnad i kyrkokansliet av verksamhet avseende begravningsfrågor i vid mening. Med anledning av detta har rekrytering till en befattning i kyrkokansliet som nationell samordnare för begravningsverksamheten genomförts.

I skrivelsen KsSkr 2019:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022 (6.3.3 Verksamhetsområdet Reglera inomkyrkligt, sid. 18) redovisas nämnda beslut av kyrkostyrelsen om att särskild kompetens för begravningsverksamhetens relevanta sakområden ska byggas upp inom kyrkokansliet.

Motionen

Motionären föreslår att kyrkomötet ger kyrkostyrelsen i uppdrag att i sin tur ge SKAO ett fortsatt uppdrag till rådgivning inom begravningsverksamheten.

Motionären menar att SKAO idag utför rådgivning inom begravningsverksamheten på ett omvittnat uppskattat och utmärkt sätt. Ett avslutande av SKAO:s engagemang i denna del skulle därför innebära förlust av både kompetens och förtroendekapital.

Motionären anför vidare att i kyrkostyrelsens budgetskrivelse framförs vikten av direkta och framtida kostnadsanpassningar och effektiviseringar. Om rådgivningsverksamheten inom begravningsområdet förs över till kyrkokansliet innebär det merkostnader för kyrkostyrelsen på grund av verksamhetsomstart m.m. Att ge SKAO ett fortsatt uppdrag inom begravningsverksamheten vore därför enligt motionären en utmärkt lösning av frågan.

Motionerna 2019:38 och 2019:44 om utlandskyrkans ekonomi

Bakgrund

Enligt 2 kap. 12 § kyrkoordningen omfattar Svenska kyrkan i utlandet församlingar i utlandet och övriga utlandsverksamheter. Kyrkostyrelsen beslutar vilka utlandsförsamlingar som tillhör Svenska kyrkan och vilka övriga utlandsverksamheter som ska finnas. Inom Svenska kyrkan i utlandet gäller kyrkoordningens bestämmelser bara om det är särskilt angivet. Verksamheten bedrivs på cirka 40 platser i 23 olika länder över hela världen.

I tabell 18 på sidan 28 i kyrkostyrelsens skrivelse syns, att den samlade kostnadsramen för *rådet för Svenska kyrkan i utlandet* inom verksamhetsområdet *Stödja utveckling av församlingslivet* föreslås till 91 miljoner kronor 2020 och 92 miljoner

kronor 2021. Detta är tre miljoner kronor lägre jämfört med föregående års kostnadsram för 2020 och två miljoner kronor lägre jämfört med föregående års planeringsram för 2021. Kyrkostyrelsen uppger i skrivelsen att insamlade medel för verksamheten och erhållna bidrag ur stiftelsen för Svenska kyrkan i utlandet beräknas bli lägre än tidigare planering. För att anpassa verksamheten efter detta föreslås bland annat att personalkostnaderna blir sex miljoner kronor lägre för 2020 respektive fem miljoner kronor lägre för 2021 jämfört med föregående års ramar.

Kyrkostyrelsen uppger vidare i skrivelsen att den juridiska genomgången kommer att påverka verksamheten de närmaste åren både innehållsmässigt och ekonomiskt. Under verksamhetsområdet *Styrning och ledning* på sidan 17 i skrivelsen återfinns kostnader för utredning av juridisk karaktär i utlandsförsamlingar upptagna med sammanlagt 12 miljoner kronor för planeringsperioden.

Motion 2019:38

Motionärerna föreslår att föregående års beslutade planeringsramar för Svenska kyrkan i utlandet för åren 2020 och 2021 fastställs även i år.

Motionärerna anför att utlandsverksamheten under lång tid tillmötesgått de sparkrav som ålagts den. Om kyrkomötet beslutar i enlighet med kyrkostyrelsens skrivelse vad gäller utlandsverksamheten, måste verksamheten minskas med fyra tjänster 2020 och dras ned med ytterligare åtta tjänster 2021. Detta får till konsekvens att nuvarande struktur på utlandsverksamheten i form av de församlingar som nu finns där inte kan bibehållas.

Motionärerna menar vidare att i de flesta organisationer är det brukligt att först göra en genomlysning och när resultatet av denna lagts fram vidtar man åtgärder. I utlandskyrkans fall har det gjorts tvärtom, det vill säga att man först drar ned på verksamheten och sedan fattar man beslut om utredning.

Motionärerna hänvisar slutligen till Ekonomiutskottets betänkande 2018:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2019–2021. Där framgår att det enligt utskottet ”är av lika stor betydelse [utöver den juridiska genomlysningen, eg. anm.] att kyrkostyrelsen parallellt med detta också bygger upp verksamheten genom tillskott av resurser”.

Motion 2019:44

Motionärerna föreslår att föregående års beslutade planeringsramar för Svenska kyrkan i utlandet för åren 2020 och 2021 fastställs även i år. Utöver detta föreslås att Svenska kyrkan i utlandet tillförs extra anslag om 12 miljoner kronor, fördelat över åren 2020 och 2021, för att täcka tillkommande kostnader som blir följderna av den genomlysning av verksamheten som nu sker.

Motionärerna anför att kostnadsramen för Svenska kyrkan i utlandet reducerats med 30 procent under de senaste tio åren. Förslaget i kyrkostyrelsens skrivelse innebär att verksamhet och församlingar i utlandskyrkan måste prioriteras bort mitt under den intensiva analys- och utredningsperiod som nu pågår. Motionärerna menar att det vore en god och normal ordning att först utreda verksamheterna för att sedan därefter fatta beslut.

Motionärerna anför vidare att kostnader för de åtgärder som blir en konsekvens av utredningsarbetets slutsatser tillkommer utöver själva genomlysningen och att dessa kostnader inte finns med i kyrkostyrelsens skrivelse för planeringsperioden. Motionärerna uppger här en total tillkommande kostnad om 12 miljoner kronor med kyrkokansliet som uppgiftskälla.

Slutligen hänvisar motionärerna till tidigare nämnda uttalande av Ekonomiutskottet i kyrkomötet 2018 om vikten av att kyrkostyrelsen, parallellt med den pågående utredningen, bygger upp verksamheten genom tillskott av resurser.

Utskottets överväganden

Verksamhetens inriktning

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa inriktning för verksamheten på nationell nivå.

Utskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Som en del av beredningen har utskottet haft överläggningar med kyrkostyrelsens arbetsutskott för att få specifika frågor belysta och prioriteringar förtydligade.

De långsiktiga målbilder för verksamheten som antogs av kyrkomötet föregående år finns även med i årets skrivelse och utskottet noterar att dessa för tydlighetens skull nu har kortats ned och skärpts till något. Skrivelsen ger dock intryck av att målbildernas formulering är oförändrade jämfört med året innan, vilket inte är fallet. Utskottet utgår från att kyrkostyrelsen vid kommande eventuella omarbetningar av målbilderna på ett tydligare sätt aviserar i skrivelsen att så skett.

I likhet med Kyrkolivsutskottet stödjer utskottet kyrkostyrelsens strävan enligt Målbild 3 att bidra med resurser till effektivisering och samordning av administrationen inom Svenska kyrkan, för att på så sätt frigöra resurser till den grundläggande uppgift som församlingarna utför. Utskottet menar att den dialog som kyrkostyrelsen för med stiftet är mycket viktig för att finna lämpliga former för ansvarsfördelning och prioriteringar av uppgifter som behöver göras. Exempelvis ställer sig utskottet positivt till det initiativ om ett gemensamt löne- och arvodescenter inom Svenska kyrkan som har blivit ett resultat av dialogerna, vilket i sin färdiga form torde innebära betydande kostnadsbesparingar och bättre lönehantering inom Svenska kyrkan. Ett sådant lönecenter kommer sannolikt inte att kunna ha rikstäckande verksamhet redan 2022, utan verksamheten kan då bedrivas endast i någon eller några delar av landet. Utskottet delar kyrkostyrelsens tanke om att det nödvändigtvis inte behöver vara på nationell nivå som lönecentret har sin bas, utan det kan lika gärna vara hos något eller några av stiftet. Det är i sammanhanget viktigt att även församlingarna får komma till tals i frågan då ett genomförande på sikt innebär personalförändringar på lokal nivå inom Svenska kyrkan. Utskottet ser till nästa års skrivelse fram mot en redovisning av beräknade kostnader och tidplan för implementering av lönecentret.

När det gäller de utmaningar som kyrkostyrelsen identifierat och som leder fram till de målbilder som formulerats, noterar utskottet att några nya utmaningar tillkommit sedan föregående år. I det sammanhanget ser utskottet att skrivningen beträffande den nya utmaningen om framväxten av populistiska rörelser behöver skärpas till. Det rör sig här om antidemokratiska krafter i samhället som idag tar allt större utrymme och makt i anspråk. Utmaningen om att kunskapen om den kristna tron i Sverige minskar har funnits med i skrivelsen sedan tidigare. Här behöver, enligt utskottet, benämningen ”existentiella resurser” för läsförståelsens skull ersättas av exempelvis benämningen ”kristna trostraditioner”.

Utskottet delar Organisationsutskottets mening att verksamhetsområdet *Stödja utvecklingen av församlingslivet* behöver omformuleras till kommande år. Detta för att man inte ska missledas att tro att nationell nivå har till uppgift att främja kyrkolivet hos församlingarna, en uppgift som enligt kyrkoordningen nu ankommer på stiftet att utföra. Vidare ser utskottet, i likhet med Gudstjänstutskottet, ett värde i att nyckelordet

Gudstjänst under verksamhetsområdets delmål 1A i kommande skrivelser får ett eget delmål utifrån kyrkkoordineringens formulering av församlingens grundläggande uppgift.

E 2019:1

Kostnadsram 2020

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa kostnadsram för 2020 till 3 143 miljoner kronor.

Utskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Mot bakgrund av de långsiktiga förändringar i förutsättningarna på intäktssidan som redovisats, välkomnar utskottet kyrkostyrelsens ansvarstagande i årets skrivelse för en ekonomi i balans på nationell nivå. Vikten av de kostnadsanpassningar och prioriteringar som nu påbörjats och som kyrkostyrelsen avser att fortsätta med på längre sikt kan inte nog understrykas. Utskottet utgår från en fortsatt bevakning av de ekonomiska förutsättningarna för den nationella nivåns verksamhet från kyrkostyrelsens sida framöver.

Utskottet konstaterar att kyrkostyrelsen föreslår motsvarande nivå på kostnadsram för 2020 som planerades för föregående år. Detta beror dock inte på att förslaget i årets skrivelse avser samma kostnader som tidigare planerats för, utan på att förändringen av de omprioriteringar som gjorts i årets skrivelse leder till noll i nettoförändring. Löpande verksamhetskostnader är nu 60 miljoner kronor lägre. Samtidigt har kyrkostyrelsen lämnat förslag om 25 miljoner kronor till att utarbeta former för ett nationellt program för klimatstrategier i enlighet med uppdrag från 2018 års kyrkomöte. Vidare anslås 35 miljoner kronor till implementering av en digital arbetsplats på nationell nivå. Detta på grund av att den pågående digitala utvecklingen i samhället sker i en sådan hastighet att kraven på en utvecklad IT-miljö med gemensamma lösningar inom Svenska kyrkan ökar.

Planeringsram 2021

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar medge planeringsram för 2021 till 3 140 miljoner kronor.

Utskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

I förhållande till föregående års planeringsram för 2021, har nu totala ramen för samma år minskat med 36 miljoner kronor. De löpande kostnaderna för 2021 har i årets skrivelse skurits ned med 101 miljoner kronor. Samtidigt med detta föreslår kyrkostyrelsen en fortsättning på klimatsatsningen till ett belopp om 25 miljoner kronor och fortsatt införande av digital arbetsplats till en beräknad kostnad om 40 miljoner kronor.

Planeringsram 2022

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar medge planeringsram för 2022 till 3 059 miljoner kronor.

Utskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Även för detta år planerar kyrkostyrelsen fortsatta satsningar på nationellt program för klimatstrategier och digital arbetsplats med 25 miljoner kronor respektive 20 miljoner kronor. Kostnaderna för 2022 beräknas bli 81 miljoner kronor lägre jämfört med 2021, vilket delvis sammanhänger med kostnader för kyrkovalet under 2021.

Motion 2019:7

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar avslå motion 2019:7.

Utskottet konstaterar att kyrkostyrelsen fått i uppdrag av kyrkomötet att från och med 2019 ansvara för övergripande frågor avseende begravningsverksamheten inom Svenska kyrkan. Detta samtidigt med att församlingarna (begravningshuvudmännen) fått i uppdrag att fastställa riktlinjer för respektive begravningsverksamhet och att stiftens har fått i uppdrag att utöva tillsyn över begravningsverksamheten. Detta har i ett första steg på nationell nivå tagit sig till uttryck i att generalsekreteraren fått i uppdrag av styrelsen att bygga upp en särskild kompetens inom kyrkokansliet för relevanta sakområden inom begravningsverksamheten. Utskottet har även fått information om att en nationell samordnare i begravningsfrågor rekryterats under senare delen av 2019 och att den som rekryterats i sin föregående anställning arbetat som nyckelperson i begravningsfrågor hos SKAO.

Utskottet menar att det inte torde vara aktuellt för kyrkomötet att nu verka för en annan riktning i hanteringen av begravningsfrågorna på nationell nivå än den riktning som kyrkostyrelsen, till följd av kyrkomötets tidigare beslut, nu slagit in på. Utskottet föreslår därför att motionen avslås.

Motion 2019:38 och motion 2019:44**Utskottets förslag:**

1. Kyrkomötet beslutar avslå motion 2019:38.
2. Kyrkomötet beslutar avslå motion 2019:44.
3. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2019:38 och motion 2019:44 utöver kostnadsram bevilja 6 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för arbete med verksamhet och verksamhetsplanering (inkl. kriterier) att användas 2020,
4. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2019:38 och motion 2019:44 utöver kostnadsram bevilja 6 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för arbete med verksamhet och verksamhetsplanering (inkl. kriterier) att användas 2021.

Utskottet konstaterar att de förändringar av förutsättningarna för Svenska kyrkans totala finansiering på längre sikt som nu ger sig till känna kommer att få konsekvenser även för utlandsverksamheten. Utskottet menar dock att det inte är rimligt att minska ned på kostnaderna i utlandsverksamheten samtidigt som den juridiska genomlysningen av utlandsförsamlingarnas verksamhet pågår. Ett återställande av föregående års planeringsramar för 2020 och 2021, som motionärerna föreslår, är heller inte rätt väg att gå. Detta mot bakgrund av inledningsvis nämnda förändrade ekonomiska förutsättningar för Svenska kyrkans totala verksamhet. I likhet med Ekumenikutskottet menar utskottet att analys av grundläggande aspekter av utlandsverksamheten nu är nödvändig, så att Svenska kyrkan i utlandets uppdrag blir tydligare. Medel bör mot den bakgrunden ställas till kyrkostyrelsens förfogande för perioden 2021–2022 till arbete med verksamhet och verksamhetsplanering inom utlandsförsamlingarna med sammanlagt 12 miljoner kronor.

Utskottet föreslår därför att båda motionernas respektive punkt 1 och punkt 2 avslås.

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att utöver kostnadsram bevilja 25 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för arbete med flyktingar och asylsökande att användas 2020.

Utskottets förslag är ett utskottsinitiativ.

Utskottet har informerats om förändringar i förutsättningarna på intäktssidan och instämmer med kyrkostyrelsen om att kostnadsanpassningar behövs för kommande år. Icke desto mindre konstaterar utskottet att behovet av stöd till arbete med flyktingar och asylsökande fortfarande kvarstår och att det på vissa håll i landet sker en kraftig ökning av antalet personer som kommer till flyktingförläggningar. Utskottet konstaterar att stödet till denna verksamhet uppgick till 60 miljoner kronor 2019 och att inget förslag om ytterligare medel för 2020 nu finns med i skrivelsen. Utskottet ser, mot bakgrund av nuvarande flyktingsituation, denna tvära förändring i verksamhetens finansiering som problematisk.

Utskottet föreslår därför en tilldelning av 25 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för 2020, där medlen kan användas för arbete såväl i Sverige som utomlands. Villkoren för användning av dessa medel motsvarar de villkor som ställdes när kyrkostyrelsen första gången beviljades medel utöver ram till 2016 års arbete med asylsökande och flyktingar. Detta betyder att villkoren även denna gång kännetecknas av flexibilitet och behovsstyrning. Flyktingsituationen förändras löpande och denna osäkerhetsfaktor är viktig att ta hänsyn till när man överväger hur medlen tilldelas och hur beslutsprocessen ska konstrueras. Utskottet har stort förtroende för kyrkostyrelsens kompetens att besluta om användningen av dessa medel i en föränderlig situation och ser fram mot rapportering till kyrkomötet 2021 som visar hur dessa medel har kommit till användning.

Utskottet förutsätter att kyrkostyrelsen, inom ramen för verksamhet och ekonomi för den nationella nivån 2021–2023, nogsamt bevakar området och vid behov söker säkerställa hanteringen av flyktingars och asylsökandes situation.

Extra medel till programmet Social hållbarhet fokus Tillit och demokrati 2020–2023

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att utöver kostnadsram bevilja 2 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för säkerställande av medel till verksamhetskostnader inom programmet Social hållbarhet fokus Tillit och demokrati 2020–2023 att användas 2020,
2. Kyrkomötet beslutar att utöver planeringsram bevilja 2 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för säkerställande av medel till verksamhetskostnader inom programmet Social hållbarhet fokus Tillit och demokrati 2020–2023 att användas 2021,
3. Kyrkomötet beslutar att utöver planeringsram bevilja 2 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för säkerställande av medel till verksamhetskostnader inom programmet Social hållbarhet fokus Tillit och demokrati 2020–2023 att användas 2022.

Utskottets förslag innebär en förstärkning av kyrkostyrelsens förslag om att anslå medel till programmet för planeringsperioden 2020–2022.

Kyrkostyrelsen nämner i skrivelsen att tio stiftsstyrelser står bakom det långsiktiga programmet Social hållbarhet fokus Tillit och demokrati 2020–2023. Syftet med

programmet är att ta tillvara på resultaten från de satsningar som gjorts i stiftet med hjälp av nationella medel för arbete med flyktingar under perioden 2016–2019. Det finns en gemensam samordningsfunktion inom programmet som kyrkostyrelsen vill stödja med 3 miljoner kronor per år under perioden 2020–2022. Utskottet har informerats om att berörda stift har ansökt om ytterligare medel, så att även verksamhetskostnaderna inom programmet kan täckas. Utskottet vill understryka vikten av att programmet genomförs i sin tänkta helhet och inte på något sätt avbryts med anledning av brist på finansiering. Detta inte minst mot bakgrund av att utskottet i detta betänkande även föreslår ytterligare medel utöver ram för 2020 till finansiering av arbetet med flyktingar och asylsökande.

Utskottet föreslår därför en extra tilldelning utöver kostnads- och planeringsramar om 2 miljoner kronor per år under perioden 2020–2022 att stå till kyrkostyrelsens förfogande till förmån för programmet.

Uppsala den 4 oktober 2019

På Ekonomiutskottets vägnar

Mats Ludvigsson, ordförande

Jan Östlund, sekreterare

Beslutande: Mats Ludvigsson, ordförande, Veine Backenius, Inger Wahlman, Birger Wernersson, Pernilla Edman, Marie Wojidkow, Kjell Kallenberg, Åke Marcusson, Magnus Ek, David Lång, Bengt Kjellgren, Björn Falkeblad, Jenny Nilsson, Leif Nordlander och Sara Lindalen.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Leif Nilsson, Hilka Andersson, Roger Sjöberg, Patrik Linde, Sandra Ryström Signarsdotter, Victor Backström, Berith Pagels, Mats Nilsson, Sören Ravn, Bertil Olsson och Terence Hong slo.

Biskop Eva Nordung Byström har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Vi menar att Ekonomiutskottet borde ha föreslagit att kostnadsramen för 2020 och planeringsramen för 2021 höjs i enlighet med förslaget i motion 2019:44.

Leif Nordlander, Marie Wojidkow och Åke Marcusson

Särskild mening

Vi menar att Ekonomiutskottet borde ha föreslagit att kostnadsramen för 2020 och planeringsramen för 2021 höjts i enlighet med förslaget i motion 2019:44.

Mats Nilsson, Terence Hong slo, Victor Backström och Bertil Olsson

Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets yttrande 2019:1y

Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022

Till Ekonomiutskottet

Kyrkolivsutskottet yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2019:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022

Kyrkolivsutskottet stödjer kyrkostyrelsens strävan att bidra med ytterligare insatser för samordning och effektivisering inom Svenska kyrkans administrativa verksamhet, t.ex. genom gemensamt lönecenter. Detta för att skapa ett långsiktigt kyrkoliv och frigöra ekonomiska resurser i församlingarna för det grundläggande uppdraget.

Utskottet ser behovet av prioriteringar och besparingar på nationell nivå framöver och menar att den dialog som påbörjats med stiftens om ansvarsfördelning och gemensamma prioriteringar, och som kyrkomötet tidigare bejakat, är angelägen för att kunna göra de kostnadsanpassningar som krävs. Svenska kyrkan är resursstark med sina många olika enheter som kan bidra till helheten och därför behöver erfarenhetsutbytet stärkas. Utskottet menar också att ansvar kan fördelas och alla uppdrag behöver inte utföras centralt på nationell nivå. Ett stift skulle mycket väl kunna bära huvudansvar för något uppdrag till gagn för hela Svenska kyrkan.

I ljuset av satsningen på programmet för lärande och undervisnings strategiska betydelse är den budgetering som gjorts, på knappt 11 mnkr något försiktig, även om utskottet vet att enbart en mindre del av budgeten är disponibel för särskilda satsningar.

Utskottet förstår kyrkostyrelsens ambition att hålla skrivelsens text kortfattad och stringent men saknar möjligen på vissa ställen lite fylligare verksamhetsbeskrivning, t.ex. om betydelsen av utlandskyrkans arbete. Utskottet noterar även att de övergripande målen redigerats språkligt sedan förra året och ifrågasätter justeringar i de långsiktiga målbilderna efter att de antagits.

Uppsala den 2 oktober 2019

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Niklas Grahn, ordförande

Marie Nordström, sekreterare

Beslutande: Niklas Grahn, ordförande, Marie Nielsén, Ronny Hansson, Ann-Sofie Karlsson Ågren, Peter Egardt, Eva-Maria Munck, Kent Karlsson, Agne Arnesson, Inga Alm, Zandra Pettersson, Mats Ershammar, Karin Janfalk, Vicktoria Bagi, Torbjörn Aronson och Margaretha Herthelius.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Lina Dahm, Agneta Lindström Berg, Anna Rapakko, Johannes Fransson, Sara Waldenfors, Elisabet Berggård, Amanda Carlshamre, Nina Wahlin, Ellionor Moberg, Ralf Dahlgren, Cecilia Brinck, Lisa Gerenmark, David Castor och Magnus Jarnling.

Biskop Thomas Petersson har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets yttrande 2019:1y

**Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans
nationella nivå 2020–2022**

Till Ekonomiutskottet

Gudstjänstutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2019:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022

Gudstjänstutskottet noterar att gudstjänst nu används som ett nyckelord under Målbild 1, delmål 1a, vilket är glädjande. Utskottet skulle dock hellre se ett eget delmål med rubriken Gudstjänst utifrån kyrkoordningens formulering om församlingens grundläggande uppgift.

Utskottet noterar att den statistik som används i skrivelsen är svårtolkad och att fler nycklar behövs för att förstå vad som döljer sig bakom siffrorna.

Den bild av församlingarnas gudstjänstliv som framträder blir ibland onödigt negativ.

Kyrkostyrelsen skriver på sidan 18 att kostnaderna för gudstjänstböckerna minskar på grund av arbetstakten. Gudstjänstutskottet betonar vikten av en hög arbetstakt framöver.

Uppsala den 2 oktober 2019

På Gudstjänstutskottets vägnar

Sofija Pedersen Videke, ordförande

Anna Cöster, sekreterare

Beslutande: Sofija Pedersen Videke, ordförande, Roger Olsson, Anna-Karin Stråle Börjesson, Gunilla Bengtsson, Lisa Tegby, Anders Roos, Manilla Bergström, Anders Åkerlund, Margareta Andersson, Daniel Engström, Sven Milltoft, Elise Solberg, Hans Lindholm, Marjut Ervasti och Göran Göransson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Carola Norén, Gunilla Jannerstig, Birgitta Nilsson, Torvald Johansson, Malin Brolinson, Bartłomiej Szulc, Sara Gille, Lena Jönsson, Eva Kyrk och Alve Svensson.

Biskop Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Organisationsutskottets yttrande 2019:1y

Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022 samt motionerna 2019:38 och 2019:44

Till Ekonomiutskottet

Organisationsutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2019:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022, samt över motion 2019:38 Ökade resurser till Svenska kyrkan i utlandet och motion 2019:44 Svenska kyrkan i utlandet

Organisationsutskottet har beretts möjlighet att yttra sig över ovan nämnda skrivelse i den del som avser verksamhetens inriktning samt över ovan nämnda två motioner.

Skrivelse KsSkr 2019:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022

Organisationsutskottet noterar att ett av de elva verksamhetsområden som skrivelsen tar sin utgångspunkt i är formulerat som ”Stödja utveckling av församlingslivet” (s. 5) och att denna formulering sedan återkommer, bl.a. under avsnitt 6 *Kyrkostyrelsens långsiktiga målbilder 2030*. Enligt utskottets mening är formuleringen mindre väl vald eftersom den, trots vad kyrkostyrelsen framhållit under avsnitt 3, *Kyrkostyrelsens uppdrag*, kan leda läsaren till den felaktiga uppfattningen att det hör till nationell nivå uppdrag att främja församlingslivet. Utskottet önskar för framtiden tydligare skrivningar i aktuell skrivelse, så att det klart framgår att det är stiftets uppdrag att främja (och ha tillsyn över) församlingslivet medan det som hör till den nationella nivåns uppdrag är att stödja *stiftens* arbete för utveckling av församlingslivet.

Motion 2019:38 Ökade resurser till Svenska kyrkan i utlandet och motion 2019:44 Svenska kyrkan i utlandet

Organisationsutskottet vill utifrån sitt sakområde framhålla att de nedskärningar som framgår av kyrkostyrelsens budgetförslag riskerar att medföra kraftfulla försämringar av Svenska kyrkan i utlandets möjligheter att verka. Utskottet vill särskilt understryka att de föreslagna besparingarna avseende personalkostnaderna torde leda till att en allt större del av utlandsverksamhetens personal består av lokalt anställd personal, vilket reser frågor kopplade till vad det innebär att verka som utlandsförsamling. Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning om att det är angeläget att invänta resultatet av den pågående verksamhetsgenomlysningen av Svenska kyrkan i utlandet innan ställning tas till hur budgetunderlaget eventuellt bör justeras.

Uppsala den 2 oktober 2019

På Organisationsutskottets vägnar

Per Lindberg, ordförande

Maria Adeteg, sekreterare

Beslutande: Per Lindberg, ordförande, Roberth Krantz, Mattias Benke, Tommy Eriksson, Maria Lagerman, Lars-Ola Dahlqvist, Sven Gunnar Persson, Anette Nordgren, Christina Hjelm, Håkan Widepalm, Arnold Boström, Olle Reichenberg, Elisabeth Kullenberg, Lars B Andersson och Irene Oskarsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Lars G Linder, Marie Johansson, Lars-Erik Lordh, Johnny Lundell, Victor Ramström, Benny Ahreemark Persson, Märta Brita Forsberg Svensson, Johnny Lilja, Margareta Karlsson, Stefan Aro, Olov Lindquist och Marja Sandin-Wester.

Biskoparna Åsa Nyström och Karin Johannesson har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Samhälls- och kulturutskottets yttrande 2019:1y

Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022

Till Ekonomiutskottet

Samhälls- och kulturutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2019:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022

Utskottet inleder med att uttrycka att arbetet med psykisk ohälsa är en angelägen fråga för Svenska kyrkan och hoppas att detta även prioriteras ändamålsenligt när det gäller det ekonomiska resurserna. Att frågan är angelägen uttrycks väl i KsSkr 2019:5 Tematiskt kyrkomöte – Undervisning:

Den existentiella dimensionens betydelse för människan uppmärksammas alltmer i ljuset av ökad psykisk ohälsa. Detta är inte bara ett problem på individnivå utan ett växande samhällsproblem som vi för närvarande saknar adekvata begrepp för att beskriva. Ur ett kristet perspektiv kan vi tala om en andlig kris vars orsaker går att spåra till en förlust av livsmening och mål.

Utskottet noterar att det är skrämmande siffror över antalet människor i Sverige som bedöms lida av psykisk ohälsa som nämns i skrivelsen. Utskottet ser därför detta som en prioriterad fråga vilket också framgår av utskottets behandling av motion 2018:81 i betänkande SK 2018:14 Svenska kyrkans arbete för att förhindra suicid från föregående kyrkomöte. Utskottet ser också stora möjligheter i att kroka arm med andra samhällsaktörer för att uppnå bästa resultat.

Utskottet skulle önska ett förtydligande i stycke 5.1 som rör minskad kunskap om kristen tro. Om ordet *de* i styckets andra mening bytts ut till *dess* hade det blivit tydligare att Svenska kyrkan förvaltar samtliga existentiella resurser som nämns i meningen innan.

Även om utskottet kan se att punkterna i kapitlet *Utmaningar* följer omvärldsbvakningens uppställning skulle man önska en mer logisk följd av inomkyrkliga och samhälleliga utmaningar i framtida skrivelser.

I övrigt har utskottet inget att erinra mot skrivelsen.

Uppsala den 2 oktober 2019

På Samhälls- och kulturutskottets vägnar

Anton Härder, ordförande

Hannah Häggström, sekreterare

Beslutande: Anton Härder, ordförande, Cecilia Clausen, Birgitta Lindén, Olle Rydell, Ellen Leijen, Sofia Rosenquist, Anders Brunnstedt, Boel Johansson, Birgit Kullingsjö, Eva-Mai Mineur Tynong, Gunilla Eldebro, Katarina Ramnerö Ödestad, Tomas Rosenlundh, Elisabeth Sandlund och Marja Hillerström.

E 2019:1
Bilaga 4

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Ann-Christine Rosengren, Gunilla Lundström, Daniel Larson, Carl Johan Karlsson, Lena Arman, Sofia Särdaqvist, Ulla-Britt Holmér, Lars-Ivar Ericson, Ann-Kristin Jonäng, Kjell O Lejon, Bengt Olsson och Satu Rekola.

Biskoparna Åke Bonnier och Andreas Holmberg har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Ekumenikutskottets yttrande 2019:2y

Ökade resurser till Svenska kyrkan i utlandet

Till Ekonomiutskottet

Ekumenikutskottets yttrande över motionerna 2019:38 och 2019:44

Svenska kyrkan i utlandet är en viktig del av Svenska kyrkan och utskottet bejakar motionernas intentioner och uppfattar dem som att de ekonomiska förutsättningarna inte ska försämrans under de utredningar som pågår. Utskottet är dock medvetet om att det sker kontinuerliga förändringar i delar av Svenska kyrkan i utlandets verksamhet.

Utskottet understryker vikten av att de utredningar som görs innefattar analys av grundläggande aspekter av verksamheten så att Svenska kyrkan i utlandets uppdrag blir tydligt.

Utskottet uttrycker också värdet av att uppdraget för Svenska kyrkan i utlandet i KsSkr 2019:1 tydligare bör beskrivas.

Uppsala den 2 oktober 2019

På Ekumenikutskottets vägnar

Gun Eriksson, ordförande

Pehr-Albin Edén, sekreterare

Beslutande: Gun Eriksson, ordförande, Katarina Glas, Ulla Löfven, Agneta Brendt, Klas Corbelius, Johan Garde, Celina Falk, Karin Nodin, Jan Wahn, Camilla Berard Granström, Jan Olov Sundström, Madelaine Erlandsson, Anders Nihlgård, Christina Pettersson och Anki Erdmann.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Christian Bonde, Erik Vikström, Veronica Litström, Britas Lennart Eriksson, Roland Samuelsson, Ulla Birgersdotter, Stig Axelsson, Erik Ringheim, Åsa Ingårda, Niklas Larsson, Linnea Bjuhr, Kåge Johansson, Birgitta Axelsson Edström, Anders Novak och Caroline Åkerhielm.

Biskoparna Fredrik Modéus och Sören Dalevi har deltagit i utskottets överläggningar.